

DELBLANCSÄLLSKAPET

Medlemsbrev 2/ 2019

Turisthotellet var en lastens boning, ty där serverades pilsnerdricka, klass II, trots nykteristernas arga skrik i kommunalfullmäktige, där de som örnar spejade efter all böjelse för svalg: eftergivenhet för grova brott och klappjakt på enkla människors svagheter hör till egenheterna i svenskt samhällsliv.

Livets ax, sid. 66

Kära medlemmar!

Förgäves söker jag i SAOL efter ”svalg” i betydelsen dryckenskap. Däremot i SAOB, som inleder sin tolkning av ordet med just denna innebörd:

- 1) ” i frågande om omåttligt ätande o. drickande l. slukande av ngt.”
 - a) (numera bl. arkaiserande l. skämts.) frosseri; dryckenskap; svir (ande); även utsvävning, ofta i tautologisk förb. med *dryckenskap* /.../ *Käre herr Peder, ligger .. stor macht opå, att then öffverflödighet och svalgh medt öll och matt, som allestedz udi Sverige brukes pläger .. motte bliffve affskaffet. GIR 26.111 (1556).*

Mat och dryck spelar en viktig roll i Sven Delblancs författarskap. Han skriver vällustigt om frosseriet i samband med höstslakten i *Bondeåret* i *Livets ax*. Vi får vara med när baron Urse mutar männen vid valstämman i handelsboden med stort smörgåsbord på Stadshotellet i Trosa; när Lundewall ”drar en växel” i en bank i Eskilstuna vilken möjliggör det storslagna smörgåsbord han inviterar vännerna Sill Selim och kamrer Müntzing till, på samma hotell. Här alluderar författaren till Fritiof Nilsson Piratens beskrivning av smörgåsbordet på hotell Horn i Malmö i dennes roman *Bock i Örtagård*.

I *Åminne* skildras hur den komplicerade punschfrågan ger upphov till de stridigheter som varje lördagskväll uppstår på Trosa Stadshotell, efter att en sällsynt form av gravskändning utförts genom att punschhalvor, staplade som hällar i en gånggrift, i fyra omgångar, tömts av de två rivaliserande punschgrupperna, Trosa Blå och Trosa Gröna.

Vid valstämman inför val av besättning till flotten bjuder Rävfarmarn på ”pilsner över lag”, ett lagbrott som ”Lille- Lars, i Näsby, ledamot av kommunalfullmäktige” sanktionerar genom att själv ”halsa den första bärsan”. Det är ju lördagen före femte efter Trefaldighet, och då får ”det gå som det kan med Överhetens lagar och förordningar”.

Avskummet halsar sin pilsner, Svensson föredrar att tömma ölbuteljer framför rejält arbete, baronessan Urse, född Kyhle, flyr verkligheten med hjälp av ädla drycker, ibland i sällskap med en verklig konnässör, Mon Cousin.

Vi får uppleva hur rågmjölgröt, kalvdans, lingon smakar och vi delar den sinnliga fröjden när modern bjuder på nygräddade och varma hålkakor som äts med drypande smör. Det är en gourmand som berättar.

Författaren själv skildrar med vällust hur "svickan" slås ur öltunnan när Hornboskapen konserterar i trädgården hemma i Sunnersta, Poire, konsumeras med behag under en resa i Österrike tillsammans med goda vänner. I den underbara berättelsen om den första resan till Paris skildras hur reskassan praktiskt taget försvinner efter att de två reskamraterna troskyldigt beställt in en flaska Chateau d'Yquem till maten.

Sven Delblancs har skrivit en mycket fin essä, *Kärlekens föda* tryckt i *Stormhatten*. Där tolkas Strindbergs relation till födan symboliskt och reellt:

Jag tror att han ägde något av djurets eller barnets intensiva förmåga att uppleva födan. Mat är liv, att äta är att pånyttfödas. Knapp eller förvanskad föda är livshotande. Att ge di eller utdela föda är en helig, livgivande akt av kärlek

Troligen speglar citatet även Sven Delblanc egen syn på födan, särskilt med tanke på de erfarenheter av umbäranden och halvsvält han fick den sommar han tillbringade med fadern i Kanada.

Detta Medlemsbrev skriver jag samma dag som Valborg firas i Uppsala, men på tryggt avstånd. Själv njuter jag denna dag av den första sparrisen med hemlagad hollandaise. Jag hoppas ni uppmärksammar hur inlevelsefullt Sven Delblancs skildrar mat och dryck! Ni kommer att känna författarens uppenbara glädje inför de gåvor som naturen och vårt land har att bjuda oss, förr som nu!

Årsmötet 2019

Årsmötet hölls på Södermanland-Nerikes Nation i Uppsala.

Innan Årsmötet inleddes hölls ett mycket intressant och uppskattat föredrag av teologie doktorn och stiftsprosten Bo Larsson under rubriken *Avlägset land*.

Den avgående styrelsen beviljades ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret. På medlemsavgiften yrkades ingen förändring, varför den lämnades oförändrad. Till ordförande för det kommande verksamhetsåret omvaldes Per-Ola Jansson. Lars Ahlbom omvaldes på två år. Ove Pettersson, Leif Risberg, Christian Wändahl, Kewe Zahr och Lasse Zilliacus kvarstannar det andra året av sina mandat från förra årsmötet. Till suppleanter omvaldes Lill Dahlberg, Anders Vrethem och Daniel Skogman, samtliga på ett år. Avsikten är att även knyta en representant för Sörmland-Nerikes nation till styrelsen, tillsättningsprocessen är under diskussion.

Till revisorer omvaldes Stefan Björnmalm och Maj Ohlsson på ett år vardera. Likaså omvaldes revisorssuppleanterna Cecilia Ericsson och Birgitta Lerjeryd.

Även valberedningen för år 2018 omvaldes: Eva-Stina Jordö (sammankallande), Anders Frigell och Axel Sjöstedt.

Efter Årsmötet passade ett 15-tal deltagare på att äta en god och gemensam middag på Nationen.

Delblancpriset

Som vi meddelade i vårt förra Medlemsbrev delar vi ut Delblancpriset 25 maj i Trosa Lands kyrka. Årets pris går till filmaren och författaren Lena Einhorn. Prisutdelningen börjar med mingel, förfriskningar och bokpresentationer kl. 15.00 i S.t Annas kapell. Kl. 16.00 börjar prisceremonin med lov-, tacktal och musik. Information om Delblancprisutdelningen kommer att finnas på kommunens och Delblancsällskapets hemsidor.

Sven Delblancs barndom

I samband med Årsmötet berördes Per-Fredrik Glommés målning, ***Sven Delblancs barndom***, som ägs av sällskapet men som f.n. är deponerad hos vår förre ordförande Maj-Britt Imnander. Fråga har väckts om en mer offentlig exponering av tavlan. Axel Sjöstedt åtog sig att utröna huruvida konstverket kan deponeras på lämpligt ställe på Södermanlands-Nerikes Nation.

Den italienska resan

Informerades om den utlysta ***Italienresan*** i oktober 2019. Enligt den tillsammans med Hjalmar Bergman Samfundet sammansatta arbetsgruppen ter sig det av Paradisresor föreslagna upplägget väl dyrt. Framför allt saknas ännu konkreta förslag till programpunkter i anslutning till Hjalmar Bergman och hans Florensintresse, varför de båda sällskapen tills vidare avvaktar med planeringen. Tankar på en kortare vistelse i Florens, eventuellt med individuella dit- och hemresor har framförts, men ingenting är i skrivande stund fastslaget. Lasse Zilliacus återkommer efter förnyad kontakt med Hjalmar Bergmansamfundet.

Åpromenaden

I år när vi ger ut Delblancpriset arrangerar vi ingen åpromenad som vi brukar göra på författarens födelsedag. Däremot nästa år!

Jubileumssymposium

Den 16 november 2019 håller vi vårt jubileumssymposium i Stockholm på Grilliska huset, Stortorget 3. Symposiet pågår under hela dagen från kl. 09.30. Se bifogad medverkandepresentation. Programmet innehåller en festmiddag på Grilliska huset mot dagens slut. Vi återkommer med information om det slutliga programmet i nästa Medlemsbrev.

Medlemsavgiften 2019

Vi påminner om att betala in årsavgiften för 2019! Vid årsmötet 24 mars 2018 på ABF i Stockholm beslutades att höja medlemsavgiften till 250 kr för enskild medlem, och till 300 för par boende på samma adress. Vårt plusgirokonto är som vanligt: 86 49 86 – 5.

Citatet

Uppför åminnet dunkdunkade motorbåtar med nyfångat strömmingssilver i trågula lådor. Fisken såldes i bygden eller rökades till böckling, en läckerhet. Sillbordet kom som preludium till Stadshotellets kulinariska högmässa, med biffstek och lök som svensk trosbekännelse, och två vita och en brun som amen i kyrkan. (Livets ax, sid. 69)

Därmed önskar jag er en härlig sommar och väl mött på Delblancprisutdelningen 25 maj och vid vårt Jubileumssymposium 16 november i Stockholm!

Per-Ola Jansson
Ordförande

Margerit i gjutjärn i räcke på Tullgarns Slott